

(мѣко). Своя экскурсъ върху името Волга, Венелинъ завършивъ съ слѣднитѣ думи: „Я привелъ это объясненіе единственно потому, что почитаю себя за обязанность побесѣдовать съ однимъ изъ лучшихъ нашихъ славистовъ. Кромѣ сего, чтобы показать возможность, что болгаре дѣйствительно могли Волгу называть и Болгою, тѣмъ болѣе, что и сами Русаки одно и тоже имя произносятъ двояко: Волховъ рѣка (404.) въ Новгородѣ и *Болховъ* городъ и рѣчка въ Орловской губерніи. Волгое родъ озера въ Тверской, а *Бологое* или *Болгое* въ Новгородской въ Валдайскомъ уѣздѣ. Но Болгаринъ требуетъ Болги. Отъ *Болга* вышло *Болгаръ*, ибо въ Болгарскомъ языкѣ *-аръ*, *-ъръ*, *аръ* очень обыкновенная форма: какъ и болѣръ, овчаръ, писаръ, другаръ. Къ сему Болгаръ прибавлено инъ, по тому же поводу, по которому имя же составлено *болгаринъ*, или по которому въ моемъ присутствіи говорили: офицеринъ, майоринъ, генералинъ и генералецъ. Того же источника и городъ *Болгари*, коего развалины видны на Волгѣ. Посему *Болгаринъ* — житель Волжской стороны, Волжанинъ, и Болгаринъ — житель Болгаръ.“

Най-видниятъ прѣдставитель на славянската исторична школа у насъ, *Крестовичъ* се колебае въ етимологията на името българинъ — между производството отъ *Волга* и отъ *благъ*.

Въ *Исторія Унновъ* тл. I. р. 20. той прѣди всичко не се сжмнява, че името на р. Волга е славянско = Вльга. „Рѣка-та *Волга*, коя-то писана така по Русски, отъ ветхо ся писала *Вльга*, по български писмемъ обичай“. Ср. и р. 453. заб. 9: „Какъ тая рѣка ся наистина Волга или Вльга именувала отъ туземны-ты славено-български народы, то са доказва и отъ Россійски-ты лѣтописи, и отъ вышеречено-то извлѣченіе Никифора Григора, гдѣто точно онъ казва, че тѣй сж туземци-ти (οἱ ἐγγόροι) наричали, и отъ то что до нинѣ юще въ Россіи и въ сичкъ даже Европѣ Волгѣ ся называва, кога-то ветхи-ти гръци и латини, и околнати фински и татарски жители, инакъ сж именувать. Неправедно убо ся усомнява Шафарикъ, говорѣщи: Не могу сказать, какъ древне ея славянское имя, Волга“. (Шаф. слав. Древн. т. I. кн. II. § 22. 20 3. р. 362. изд. II, год.)

Въ „Кратко изслѣдов. на Бълг. древн.“ р. 42 четемъ: „Спорядъ почти вси-ты лѣтописцы българети ся сж явили най-ветхо населени на сѣверѣстьокъ отъ Азовско-то море по края рѣкѣ-тъ Волгѣ отъ кож-то казвать и че ся казвали Вльгаре и по това българе“. Въ другия си трудъ „Унии и пр.“ р. 22, той отъждествява Оарци съ Волгарци, т. е. българе. Страбонъ поменува два едноплемени и доста многобройни народа *Аорси* и *Сираки* между Меотийското езеро и каспійското море. Споредъ Крестовичъ тия народи сж били българи „защо имя-то Аорси, кое-то по-нашему ще да ся пише Аорци, твърдѣ лесно може да се е писало тѣй вмѣсто Оарци; а Оарци ще каже Волгарци т. е. българе, ако рѣка-та Геродотова Оаръ